

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิเคราะห์

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษา “ศึกษาแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ และปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนจากผู้อื่น และด้านการประกอบอาชีพ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าของโรงเรียนในเขตตอนเมืองสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ จำนวน ๕ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง โรงเรียนสีกัน (วัดนานันท์อุปถัมภ์) โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมืองและโรงเรียนบริบูรณ์ศิลปศึกษา จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖)

ประชากรทั้งจำนวน ๑,๒๒๕ คน มีขนาดของตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน ๓๐๐ ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ R.V.Krejcie และ D.W.Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม

สถิติที่ใช้การศึกษาวិเคราะห์ แจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviations)

การทดสอบค่า t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว One-way ANOVA

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจ เข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ ทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ

๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ๒ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ ๖๗.๕๐ และเพศชายร้อยละ ๓๒.๕๐ มีผลการเรียนคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๐๐-๓.๔๕ ร้อยละ ๔๑.๔๐ มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๐-๒.๕๕ ร้อยละ ๒๕.๕๐ คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๕๐-๔.๐๐ ร้อยละ ๒๐.๒๐ คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๐๐-๒.๔๕ ร้อยละ ๑๐.๖๐ และส่วนน้อย ที่คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ๒.๐๐ ร้อยละ ๒.๓๐ ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุงร้อยละ ๓๖.๑๐ รองลงมาโรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) ร้อยละ ๒๔.๘๐ โรงเรียนคอนเมืองจตุรจินดา ร้อยละ ๑๘.๕๐ โรงเรียนพระฤทัยคอนเมือง ร้อยละ ๑๐.๕๐ และโรงเรียนบริบูรณ์ศิลปศึกษา ร้อยละ ๕.๓๐ ระดับการศึกษาของผู้ปกครองส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ ๕๐.๓๐ รองลงมาปริญญาตรี ร้อยละ ๔๒.๑๐ และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ ๗.๖๐ อาชีพของผู้ปกครอง ส่วนมากเป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ ๓๓.๘๐ รองลงมาผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ ๒๘.๕๐ อาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ ๑๕.๒๐ และอาชีพพนักงาน/ลูกจ้างธุรกิจเอกชน ร้อยละ ๑๘.๕๐ สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ส่วนมากมีรายได้รายได้ระหว่าง ๕,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน ร้อยละ ๓๕.๘๐ รองลงมารายได้มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท/เดือน ร้อยละ ๒๑.๒๐ มีรายได้ระหว่าง ๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท/เดือน ร้อยละ ๑๕.๒๐ รายได้ระหว่าง ๒๐,๐๐๑-๒๕,๐๐๐ บาท/เดือน ร้อยละ ๑๑.๕๐ มีรายได้ระหว่าง ๒๕,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาท/เดือน ร้อยละ ๑๐.๖๐ และมีรายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท/เดือน ร้อยละ ๒.๖๐

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจ เข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

๑. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา กับปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว

พบว่า แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษากับ ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๓๑$

๒. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา กับปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้อื่น

พบว่า แรงจูงใจ เข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา กับปัจจัย ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๓.๘๔$

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา กับปัจจัย ด้านการสนับสนุนของผู้อื่นอยู่ในระดับมากที่สุด ๒ ด้าน ได้แก่ บิดามารดา หรือผู้ปกครองเป็นผู้สนับสนุนให้เรียนมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.55$ ตัดสินใจเลือกเรียนด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.47$ และให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากมีอยู่ ๖ ด้าน ได้แก่ ญาติพี่น้องสนับสนุนให้เรียน มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.66$ รุ่นพี่ที่กำลังศึกษาอยู่ หรือที่จบการศึกษาจากโรงเรียนแห่งนี้ มาแล้วให้คำปรึกษาและแนะแนวทาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.35$ อาจารย์ประจำชั้นชี้แนะแนวทาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.68$ อาจารย์แนะแนวประจำโรงเรียนชี้แนะแนวทาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.78$ ต้องการศึกษาคือตามเพื่อนหรือรายรู้จัก มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.88$

๓. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา กับปัจจัยด้านการประกอบอาชีพ

พบว่า แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา กับปัจจัยด้านการประกอบอาชีพ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.47$

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา ด้านการสนับสนุนของผู้อื่นอยู่ในระดับมากที่สุด 11 ด้าน ได้แก่ เพื่อช่วยให้หางานทำได้ง่ายขึ้น มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.80$ เพื่อเป็นวิชาชีพที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.58$ เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.51$ เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.30$ เพื่อนำไปเป็นความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.47$ เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของตนที่มีอยู่ให้ดีขึ้น ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.42$ เพื่อนำความรู้ไปประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.48$ มีโอกาสประกอบอาชีพที่ทำให้มีรายได้สูงขึ้น ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.48$ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพได้หลากหลาย ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.38$ สำเร็จการศึกษาระดับวิชาชีพมีโอกาสที่จะเข้าทำงานทั้งในภาครัฐและเอกชน ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.38$ เป็นบันไดในการก้าวไปสู่ความสำเร็จ ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.63$ และให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากมีอยู่ ๒ ด้าน ได้แก่ เพื่อสามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.66$ มีโอกาสประกอบอาชีพอิสระได้มากกว่าการเรียนในสายสามัญมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.66$

๕.๒ อภิปรายผล

จากผลการวิจัย แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

๑. แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ พบว่าแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะในด้าน การประกอบอาชีพ รองลงมาเป็นด้านเหตุผลส่วนตัวและด้านการสนับสนุนจากผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สมชัย เจนจตุรงค์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของนักศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า “โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก มีแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านการสนับสนุนของผู้อื่น

๒. เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามกับ แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ โดยรวมพบว่าไม่มีแรงจูงใจเข้าศึกษาต่อ ไม่แตกต่างกัน เพราะปัจจัยแต่ละด้านที่นำมาเป็นข้อคำถามนั้นเป็นหลักการโดยทั่วไป ในการที่บุคคลมีความตั้งใจที่จะศึกษาต่อ มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันดังแนวคิดของ **ดลฤดี สุวรรณศิริ** ได้กล่าวถึง ตัวแปรในด้านทัศนคติของนักเรียนต่อการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ ได้แก่ ทัศนคติต่อคุณค่าของการศึกษา ทัศนคติต่อความมั่นคงและก้าวหน้า ทัศนคติต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องที่มีส่วนต่อการตัดสินใจ ทัศนคติต่อเกียรติยศชื่อเสียง ทัศนคติต่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นสิ่งที่กำหนดเงื่อนไข หรือเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความคาดหวังและมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จในอนาคต เกิดความเพียรพยายามตั้งใจที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ตัวแปรในการรับรู้ศักยภาพที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่อมั่นในตนเอง นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีการตั้งเป้าหมายในการศึกษาทำให้เกิดแรงบันดาลใจและพยายามหาวิธีที่จะไปถึงจุดหมาย มีความมุ่งมั่นพยายามเพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จในการศึกษา และผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะตระหนักถึงความสามารถของตนและพัฒนาศักยภาพทางการศึกษาอย่างเต็มที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาในระดับสูงขึ้น

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะดังนี้

๑. สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียน หากรายได้ของ ผู้ปกครองไม่เพียงพอต่อการ สนับสนุนการศึกษา รัฐและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายในการให้การช่วยเหลือ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของนักเรียนมากขึ้น

๒. การตัดสินใจ ศึกษาต่อของ นักเรียน มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาและการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง ดังนั้นควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำและประกอบอาชีพที่ไม่ต้องใช้ความรู้ในระดับสูงตระหนักเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการศึกษา เพื่อชี้แนะและส่งเสริมให้บุตรหลานศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

๓. สำหรับ ในเขตพื้นที่ที่นักเรียนหญิงมีโอกาสหรือมีการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาไม่สูงมากนัก อันเนื่องมาจากบริบททางสังคมและความเชื่อทางศาสนา รัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้เห็นถึงความสำคัญและคุณค่าของการศึกษานำไปสู่ความเสมอภาคในด้านสิทธิเสรีภาพทางการศึกษาเพิ่มขึ้น

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่าไม่ปรากฏเหตุอะไรที่เป็นแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เป็นความรู้ใหม่ในการวิจัย

จากการศึกษาแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้พบว่ามีเรื่องที่น่าสนใจอีกจำนวนมาก ขอเสนอแนะแก่ผู้ศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

๑. ศึกษาแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้ง ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๒. ศึกษาแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน